

Heilbrigðisráðurneytið  
Skógarhlíð 6  
105 Reykjavík  
Sent á samráðsgátt

Reykjavík 31. janúar 2021

**Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 87/2018 um rafrettur og áfyllingar fyrir rafrettur (nikótínvörur)**

Vísað er til frumvarpsdraga til laga um breytingu á lögum nr. 87/2018 um rafrettur og áfyllingar fyrir rafrettur vegna nikótínvara, eins og drögin voru birt í samráðsgátt 22. desember 2020.

Sven ehf. rekur sérverslanir um sölu á nikótínpúðum á Íslandi og fagnar áformum um setningu laga um innflutning, sölu og markaðssetningu á slíkum vörum á Íslandi.

Almennt telur félagið fyrirhugaða lagasetningu jákvæða, en að gefnu tilefni vill félagið vekja athygli á tilteknum atriðum sem það telur að skoða megi betur þegar kemur að laga- og reglugerðarsetningu í tengslum við sölu nikótínpúðum og öðrum vörum þar sem aldurstakmörk eiga við, sbr. eftirfarandi:

**1. Mikilvægi þess að tryggt sé eftir fremsta megni að börn undir 18 ára hafi ekki aðgang að nikótínvörum**

Að framangreindu sögðu vill félagið taka undir mikilvægi þess að 18 ára aldurstakmark sé lögfest, líkt og lagt er til í 6. gr. frumvarpsins.

Í þessu sambandi vill félagið þó beina því til stjórnavalda hvort unnt sé að útfæra frekari úrræði þegar kemur að aldurstakmarkinu með nýtingu fjártækni. Rafrænar greiðslur eru í miklum meirihluta í verslun í dag og standa t.a.m. fyrir 100% af veltu Sven ehf. Peirri tillögu hefur verið komið áleiðis til greiðslukortajónustu að greiðslulausnir séu útfærðar þannig að eigandi korts þurfi að hafa fyllt 18 ár til að geta keypt vörur í verslunum félagsins. Þetta er ekki hægt í dag en hugsanlega er unnt að finna lausnir á því sé vilji fyrir hendi.

**2. Mikilvægi þess að nikótínvörurnar sem um ræðir séu merktar á viðeigandi hátt fyrir neytandann**

Nikótín er mjög ávanabindandi efni og að mati félagsins er mikilvægt að umbúðir nikótínpúða beri það með sér. Tillögur í frumvarpinu hvað þetta varðar eru því að mati félagsins að mörgu leyti góðar þó þær gangi í sumu nokkuð langt.

Þannig má benda á ákvæði 4. gr. frumvarpsins, um breytingu á 5. gr. núgilandi laga, þar sem gerð er krafa um að á umbúðum nikótínvara skuli hafa skýrar upplýsingar um magn nikótíns í hverri einingu. Umrætt ákvæði gengur lengra þegar kemur að nikótínvörum en gerist og gengur með margar aðrar vörur í dag, þar sem söluaðilar merkja magn per gramm fremur en einingu, og er

það vel. Sven ehf. hefur ætíð haft þessar tilteknu upplýsingar aðgengilegar á vefsíðu sinni og telur slíkar merkingar til góðs fyrir neytandann.

Að mati félagsins er þannig mikilvægt að á umbúðum sé að finna skýrar viðbótarmerkingar á íslensku annars vegar um að nikótín sé mjög ávanabindandi og hins vegar hversu mikið magn af nikótíni hver eining/púði inniheldur.

Hins vegar staldrar félagið við fyrirhugaðar breytingar á 2. mgr. 16. gr. laganna, sbr. 14. gr. frumvarpsins. Samkvæmt ákvæðinu sem um ræðir er ráðherra heimilt að setja í reglugerð ákvæði um kröfur varðandi m.a. merkingar og innihaldslýsingu rafrettna og áfyllinga fyrir þær, sbr. reglugerð nr. 255/2019. Í reglugerðinni er síðan m.a. gerð sú krafa að pakningum rafrettna og umbúðum áfyllinga fylgi „bæklingur“ með upplýsingum á íslensku um tiltekin atriði.

Þó ekki liggi fyrir á þessum tímapunkti hvort að ákvæði um merkingu nikótínvara verði felld undir tilgreinda reglugerð eða hvort sérstök reglugerð verði gefin út varðandi nikótínvörur vill félagið koma á framfæri þeirri skoðun sinni að framangreindar reglur um merkingar rafrettna og áfyllinga fyrir rafrettur á íslensku ættu ekki að ná yfir nikótínvörur.

Vekur félagið athygli á að hér á landi er hægt að kaupa kaffi, safa, jafnvel áfengi eða hvaða neysluvöru sem er aðra sem inniheldur t.a.m. viðbættan sykur eða koffín þar sem ekki er gerð krafa um slíkar upplýsingar á íslensku, sbr. 3. gr. reglugerðar nr. 1294/2014 um miðlun upplýsinga um matvæli til neytenda, með síðari breytingum. Samkvæmt því ákvæði mega merkingar vera á íslensku, ensku eða öðru norðurlandatungumáli öðru en finnsku. Viðbótarupplýsingar vegna drykkja sem innihalda mikið af koffini eða matvæli með viðbættu koffini þurfa að vera á íslensku, sem er í takt við það sem nefnt var hér að ofan um varúðarmerkingar um að nikótín sé ávanabindandi. Að mati félagsins ættu merkingar fyrir nikótínpúða fremur að vera í takt við þetta en í samræmi við reglur um rafrettur og áfyllingar í þær.

### 3. Fyrirkomulag lagasetningar

Að lokum og í grunninn gerir félagið athugasemdir við að ákvæðum um nikótínvörur sé bætt við ákvæði laga um rafrettur og áfyllingar fyrir rafrettur nr. 87/2018 eins og frumvarpið gerir ráð fyrir. Telur félagið að heppilegra hefði verið að setja sérstök lög um nikótínvörur enda eru þær allt annars eðlis en rafrettur.

Flestir nikótínpúðar eru framleiddir eftir sömu reglum og með sama innihald og reyklaust tóbak að öðru leyti en því að ekkert tóbak er í nikótínpúðunum. Áratugarannsóknir á reyklausu tóbaki sýna með skýrum hætti kosti þess umfram tóbak með reyk. Þá bendir félagið á að rannsóknir á rafrettum séu aftur á móti af afar skornum skammti. Því er að mati félagsins í raun hagsmunamál samfélagsins að fækka notendum á tóbaki með reyk.

Sven ehf. vill að lokum þakka fyrir að fá tækifæri til að veita umsögn sína við frumvarpið og eru forsvarsmenn þess boðnir og búinir að eiga frekari samskipti við yfirvöld vegna lagasetningarinnar.

F.h. Sven ehf.

Ragnar Orri Benediktsson, framkvæmdastjóri

